

Arbetshistoriska seminariet Höstterminen 2019

Arbetshistoriska seminariet vid Lunds universitet bedriver sedan 1985 en öppen seminarieverksamhet som syftar till att öka den historiska förståelsen för samhällsförändring ur ett underifrånperspektiv. Verksamheten strävar efter att vara en mötesplats för akademiker och en intresserad allmänhet. För närmare upplysning, kontakta Mikael Ottosson på tel. 0725-866122 eller via mail mikael.ottosson@hist.lu.se.

Söndag 8/9, kl. 12-13, Statarmuséet i Torup ***Från vildget till tamget – ett kulturarv att vårda***

Långt in på 1900-talet var geten viktig för många människors försörjning, inte minst gäller detta samhällets underklass. Man höll getter såväl på landsbygden som i städer. Som en del i kulturarvsdagen sätter historikern **Kenneth Johansson** i sitt föredrag in geten i en kulturhistorisk kontext. Geten är ett av människans tidigaste husdjur. Troligen var geten domesticerad redan för 10 000 år sedan omkring bergen i nuvarande Iran och Irak. Det var från den vilda geten *Capra aegargus* som dessa tama getter kom. **Kenneth Johansson** är förutom historiker även getuppfödare. Föredraget är ett samarrangemang mellan Centrum för arbetarhistoria, ABF och Statarmuséet.

Måndag 16/9, kl. 15-17, Historiska institutionen, LUX A:332 (Blå rummet) ***Women's Work and Politics in WWI America. The Munsingwear Family of Minneapolis***

Professor emeritus **Lars Olsson** har nyligen publicerat en uppmärksammad bok som behandlar arbete och sociala relationer utifrån samspelet mellan klass, kön, civilstånd, etnicitet och ras. Boken bygger på en studie av Northwestern Knitting Company vid tiden för första världskriget. I företagets fabrik arbetade kvinnor med ett 30-tal nationaliteter, många av dem med skandinaviskt ursprung. Genom boken ger Lars Olsson en ny bild av kvinnors arbete under 1:a världskriget och textilarbetares levnads- och arbetsförhållanden i USA. Professor emeritus **Lars Olsson** har varit verksam vid Lunds universitet och Linnéuniversitetet, och en central gestalt i svensk arbetarhistorisk forskning.

Tisdag 1/10, kl 19.00-20.30, Klågerups bibliotek ***Det blir nödvändigt att göra rebellionskrig. Om upproret i Skåne och massakern vid Klågerup år 1811***

Försommaren 1811 är Sverige ett sargat land. Det kokar av missnöje, och mest av allt i Skåne. Drängar och bönder gör uppror. De plundrar adelns herrgårdar, ger sina präster stryk. Under några dagar skakar marken under fötterna på överheten. De flyr till städernas säkerhet. Så hämtar sig makthavarna. Armén sätts på krigsfot. Den 15 juni drabbar soldater och upproriska samman vid Klågerups gods. Resultatet blir en av de blodigaste massakerna i Sveriges historia. Men vad ville egentligen de upproriska och varför gick det som det gick? **Magnus Olofsson** är historiker och frilansskribent med ett mångårigt intresse för upplopp, revolter och kravaller. **Magnus Olofsson** är för närvarande verksam som forskare på Centrum för arbetarhistoria. Föredraget är ett samarrangemang mellan Centrum för arbetarhistoria, ABF och Klågerups bibliotek

Torsdag 3/10, kl 15-17, Historiska institutionen, LUX A:332 (Blå rummet)
Labor Pioneers. Economy, Labor, and Migration in Filipino-Danish Relations 1950-2015

I sin nyligen publicerade bok *Labor Pioneers. Economy, Labor, and Migration in Filipino-Danish Relations 1950-2015* skriver historikern och journalisten **Nina Tride Andersen** fram en angelägen arbetarhistoria. Boken handlar om den filippinska arbetskraftsinvandring till Danmark under 1960- och 1970-talen – och då främst till olika serviceyrken. Det är ett ämne som är underbeforskat. Detta förhållande, osynligheten, gäller kvinnor i serviceyrken generellt, men i synnerhet kvinnliga migrantarbeterskor. Nina berör i sin bok exempelvis den danska fackföreningsrörelsens syn på invandrad arbetskraft. Bokens tematik har en hög grad av samtidsaktualitet. **Nina Tride Andersen** är en oberoende historiker och journalist, ansluten till Society for Labor History in Denmark (SFAH).

Måndag 4/11, kl 18.30-20, Örtofta Folkets hus
Det söta samhället. En historia om socker och Örtofta

Under 1800-talets sista decennier växte den svenska betsockerindustrin fram och på kort tid blev Sverige självförsörjande på socker. Men den starka tillväxten av sockerindustrin följdes redan från SSA:s bildande av en rationaliseringsprocess som tvingade sockerbruken att stänga, ett efter ett. Idag håller den sista verksamheten i Arlov på att läggas ner och då återstår endast Örtofta. Nedläggningarna blir en del i ett mönster av förändringar i ekonomiska och befolkningsmässiga strukturer runt om i Skåne, utifrån vilket också Örtoftas historia kommer att diskuteras. Föredragshållare är miljöhistorikern **Fredrik Björk** vid Malmö universitet. I fokus för hans pågående avhandlingsarbete ligger den svenska sockerproduktionen och -konsumtionen under perioden 1880-1940. Föredraget är ett samarrangemang mellan Centrum för arbetarhistoria, ABF, Örtoftabygdens byalag och Örtofta is.

Torsdag 28/11, kl. 18.30-20, Landskrona museum
"Utblottade, utarbetade och utvisade". Om svenska immigranter som deporterades från USA

Trots att återvandringen från USA till Sverige omfattade mer än 200 000 människor finns det väldigt lite forskning om återvändare. Viktig forskning har gjorts och görs fortfarande, till exempel om deras betydelse för ekonomisk utveckling och entreprenörskap, varvid man främst kommit att fokusera på dem vars Amerikavistelse kunnat krönas med ett lyckosamt återvändande. Många kom dock hem utfattiga, inte minst under depressionsåren på 1930-talet, och om dessa vet vi generellt sett väldigt lite. Ännu mindre är känt om dem som av olika skäl deporterades från USA. **Hans Wallengren** har nyligen påbörjat ett forskningsprojekt som behandlar de utvisade svenskarnas öden, och det är om detta projekt och dessa i allt väsentligt bortglömda människor som föredraget kommer att handla.

Hans Wallengren är docent i historia vid Lunds universitet och tidigare föreståndare för Centrum för arbetarhistoria i Landskrona. På senare år har han bland annat forskat om främlingsfientlighet och arbetarrörelse i Landskrona under efterkrigstiden och om skandinaviska invandrare i amerikanska kåkstäder under 1930-talet. Föredraget är ett samarrangemang mellan Centrum för arbetarhistoria, ABF och Landskrona museum.

Torsdag 5/12, kl. 17-19, Staffanstorps bibliotek
Kampen om kulturen på de skånska bruksorterna

Konstnären **Kalle Brolin** har i ett flertal filmer behandlat hur två skånska industrier - kolgruvorna och sockerbruken - har format vårt landskap, vårt samhälle och vår kultur. Denna kväll i Staffanstorp kommer **Kalle Brolin** att berätta om sin djupdykning i bilder och historier om arbetarkulturen runt de skånska bruksorterna. När bruksarbetarna ägnade sig åt måleri, poesi, musik, teater och skönlitteratur bestämde de själva hur bilden av arbetet och livet på bruksorten skulle se ut. Denna bild av arbetet blev en del av den framväxande arbetarrörelsens kamp för utökade rättigheter, och därmed blev kulturen också intressant för bruken, bolagen och arbetsgivarorganisationerna. **Kalle Brolin** berättar med ett flertal exempel om hur de skånska bolagen försökte tygla kulturen, för att göra den antingen till ett kontrollinstrument eller till en vara.